

Hoş geldin Bebek

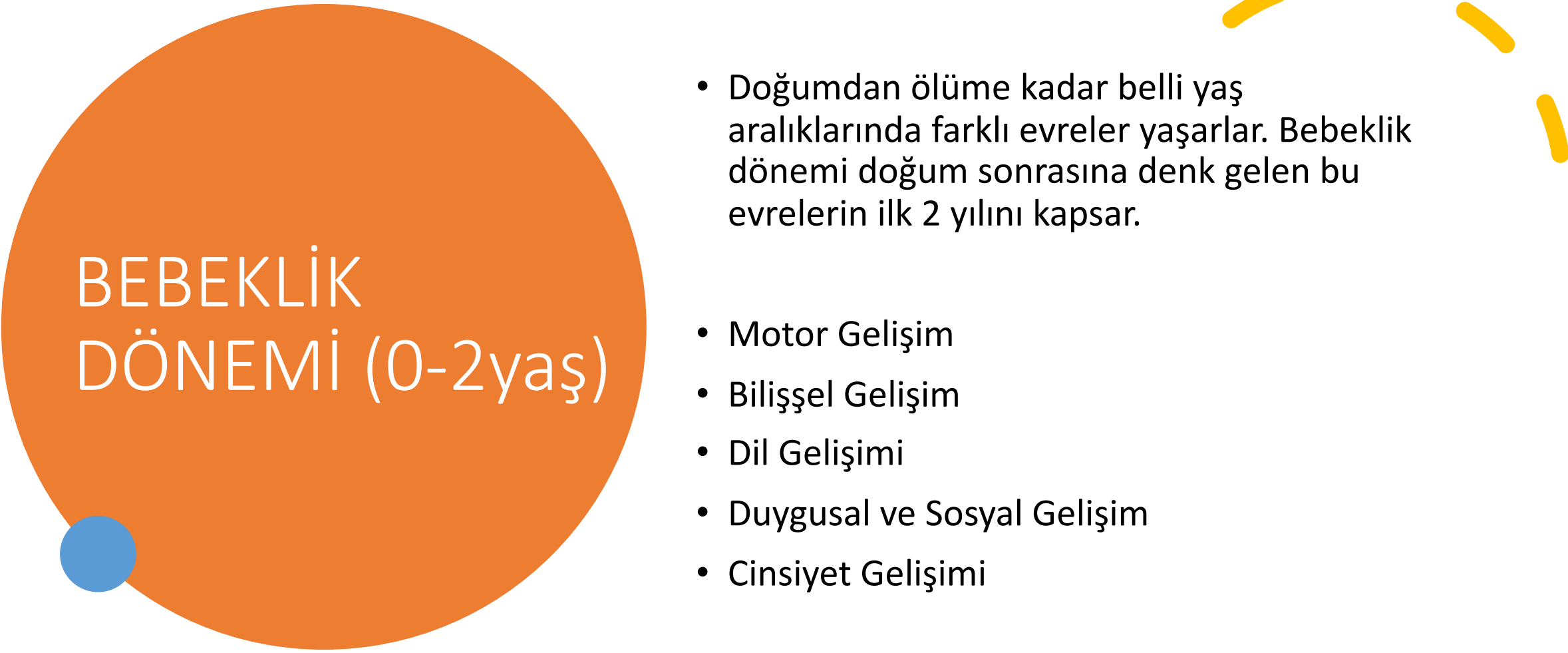
0-2 Yaş Gelişimi Nasıldır?

Betül Düzenli

Psik. Danışman-Oyun Terapisti

Vizja Üniv. Öğrt. Görevlisi

2024

BEBEKLİK DÖNEMİ (0-2yaş)

- Doğumdan ölüme kadar belli yaş aralıklarında farklı evreler yaşarlar. Bebeklik dönemi doğum sonrasına denk gelen bu evrelerin ilk 2 yılını kapsar.
- Motor Gelişim
- Bilişsel Gelişim
- Dil Gelişimi
- Duygusal ve Sosyal Gelişim
- Cinsiyet Gelişimi

Sigmund Freud Psikoseksüel Gelişim Kuramı

Oral Dönem (0-1 yaş)

Anal Dönem (1-3 yaş)

Fallik Dönem (3-6 yaş)

Latent (Gizil) Dönem (6-9 yaş)

Genital Dönem

Oral Dönem (0-1 yaş)

- Bu dönemde başlıca haz bölgesi ağızdır.
- En belirgin davranış emme ve içine almadır.
- Bebek çevresindeki herşeyi ağız yoluyla tanımaya çalışır.
- Bebek bu evrede sürekli alıcıdır.
- Pasif-bağımlı
- İlgi ve bakıma muhtaç
- Güvendeyim ve seviliyorum duygusunun oluştuğu dönemdir.
- Güvenli Bağlanma
 - Yabancı Ortam Deneyi:
<https://youtu.be/upb0sc5CLAs>
- Vücut Farkındalığı oluşmaya başlar.

Fiksasyon=Takılma

Aşırı
Doyurulma

Az
Doyurulma

Gelişimi Destekleyen Etkenler	Gelişimi Engelleyen Etkenler
Çocuğa sevgi, bakım, güvenlik ve kabul gösterilmesi	Çocuğun aile tarafından ihmali ve reddedilmesi
Bol malzemeye zenginleştirilmiş uyarıcı bir ortam	Monoton ya da uyarıcı olmayan, çocuğa çeşitli zengin seçeneklerin sunulmadığı ortam
Yeterli beslenme	Yetersiz ya da aşırı beslenme
Kendi gelişimi ve hayatıyla ilgili konularda katılım fırsatları verilmesi (dinlemek, düşünce ve görüşlerine saygı göstermek, karar verme sürecine dâhil etmek vb.)	Katılıma imkân vermeyen ve açık olmayan bir çevre
Çocukla nitelikli etkileşime girilmesi (konuşmak, birlikte oyun oynamak, beraber yemek yemek, kitap okumak vb.)	Çocukla etkileşime girilmemesi, anne babanın çocuğa bunun için zaman ayırmaması
İyi bir eğitim	İstismara açık, olumsuz ev koşulları ve buna bağlı olarak çocuğun yaşamını sürdürmek için çoğunlukla mücadele etmek zorunda kalması
Yaşına uygun oyuncak, eğitim materyalleri ve kitaplar sunulması	Oyun oynamak ya da kültürel etkinliklere katılmak için fırsat sunulmaması

Bir Bebeğin En Temel İhtiyacı

- Güven Duygusu
- Bebeğin en temel ihtiyaçlarından biri güven duymaktır. Bebeğe dokunmak, kucaklamak, onunla konuşmak, rahat etmesini sağlamak, ihtiyaçlarını zamanında, sevgi dolu ve tutarlı şekilde karşılamak, bebeğin ihtiyaç duyduğu güvenlik duygusunu geliştirir. Güven duygusu yeterince gelişen bebek dünyayı tanımak için hevesli olur.
- Bir Bebek
Başka Nelere İhtiyaç Duyar?
- Ağlama ve agulamalarına cevap veren, onu rahat ve güvende tutan büyükleri tarafından sevmeye ve onları sevebilmeye,
- Yeni fiziksel becerileri geliştirebilmek için hareket etmeye,
- Güvenli ortamlarda güvenli oyuncak ve eşyaları keşfetmeye,
- • Konuşulan dili duymaya ve bazı sesler çıkarmaya... Ayrıca 1-2 yaşları arasında enerjisini boşaltabileceği, merak duygusunu giderebileceği ortam ve girişimlere ihtiyaç duyar.

Optimal Kırılma

The background image is a high-contrast, artistic photograph of a large ocean wave. The wave is captured in the moment of breaking, with a thick, white, turbulent mass of foam and water cascading down. The colors are predominantly deep blues and greys, with the white foam providing a stark contrast. The lighting is dramatic, highlighting the texture of the water and the power of the wave. The text 'Optimal Kırılma' is centered in a clean, white, sans-serif font.

Bağlanma Stilleri

- Güvenli Bağlanma
- Kaygılı Bağlanma
- Kaçınmalı Bağlanma
- Düzensiz Bağlanma
- Kazanılmış Güvenli Bağlanma

Bebeğin Güvenli Bağlılık Gelişimini Sağlamak İçin Neler Yapılabilir?

- Bebeğe düzenli, sürekli, istikrarlı ve sevgi dolu bir bakım sunulmalıdır.
- Bebeğin günlük ihtiyaçları, onun gereksiz yere zorlanmasına fırsat vermeden karşılanmalıdır.
- Bebekle ilk doğduğu andan itibaren iletişim kurmaya çalışılmalı, tatlı ve huzur dolu bir ses tonuyla konuşulup okşanmalıdır.
- İlerleyen zamanlarda bebeğin merak duygusunu teşvik edecek ve yeni şeyler öğrenmesini sağlayacak şekilde, bol ve zengin uyaran verilmelidir. Yani farklı ve çeşitli şeylerle karşılaşmasına imkân sağlanmalıdır.
- Bebeğin tek başına yapmaya çalıştığı ve onu bağımsızlaştıracak davranışları teşvik edilmelidir.

Bebegın İhtiyaçlarını Anlamak ve Cevap Vermek (Duyarlı Tepkisellik)

Anne baba ve bebek arasında güvenli bir bağlanmanın oluşabilmesi için anne babanın davranışları ile bebeğın ihtiyaçları arasında bir uyum ve tutarlılık olması çok önemlidir. Başka bir deyişle, anne babanın kendi davranışlarını bebeğın ihtiyacına göre ayarlaması, bebekle birlikte zaman geçirirken kurdukları ilişkinin biçim ve zamanının bebeğın ihtiyaçları ile tutarlı olması, bebek ile anne baba arasında âdeta eş zamanlı bir dansın ritminin tutturulması gerekir.

Örneğın;

- İlk üç ayda bebek ağladığında hemen yanına gidil- mesi, şefkatle kucaklanması.
- Beslenmeyi başlatma ve sona erdirme zamanını ayarlama da bebeğın tepkilerine dikkat edilmesi.
- Bebeğın beslenme seçimlerinin ve yeme hızının dikkate alınması.
- Bebek anne babaya gülümsediğinde gülümseyerek yanıt verilmesi.
- Bebek kendi kendini meşgul ederken (örneğin başının üstünde dönen oyuncaklarla oyalanırken) onun faaliyetinin bölünmemesi, ancak sıkılıp ilgi istedi- ğinde gereken ilginin gösterilmesi.

Anal Dönem

(1-3 yaş)

- Gelişimin tüm merkezi anal bölgededir.
- Bu dönemin en önemli kazanımı **tutma** ve **bırakma**dır.
- Tuvalet eğitimi bu dönemde kazanılabilir.
- Tuvaletini denetim altına almak bağımsızlık adına attığı ilk adımdır.
- Kontrol edebilmek çocuğun deneyimlediği en belirgin duygudur.
- Bu dönemin olumlu geçirilmesi çocuğun kararlı, girişimci ve işbirlikçi kişilik geliştirmesini sağlarken olumsuz geçirilmesi katı görüşlü, aşırı düzenli ve inatçı bir kişilik yapılanmasını sağlayabilir.

Tuvalet Eğitimi

2 yaş ve sonrası için çocuğun hazıroluş durumuna göre en uygun zaman belirlenir.

- Uzun vadede alıştırılması tavsiye edilir.
- Çocuğun ebeveyni üzerinde ilk kontrolü farkettiđi yerdir.
- G mücadelesine dönüřtürülmemesi gerekir.
- Sık sık tuvaleti olup olmadığını sormak kontrolün ebeveynde olduğu anlamına gelir. ocuk direnebilir.

Fallik Dönem

(3-6 yaş)

- **Merak ve Keşfetme** bu dönemin en belirgin özelliğidir.
- Bu evrede çocuklar kendi bedenlerine, cinsel organlarına, cinsiyet farklılıklarına ve onların anlamlarına yönelir.
- **Bilişsel Gelişim**
 - Girişimciliğe karşı suçluluk
 - Dil Gelişimi çok hızlıdır.
 - Sembolik Düşünebilme
- **Sosyal ve Ahlaki Gelişim**
 - Benmerkezcidir, dönemin sonlarına doğru başkalarının hislerini ve düşüncelerine ilişkin beceriler gelişmeye başlar.
 - Vicdanın geliştiği dönemdir.

Ödipal Çatışma- Elektra Karmaşası

- İlk yetişkin rol denemelerinin yapıldığı dönemdir.
 - Kız çocukları anne ile özdeşim kurar, erkek çocukları baba ile özdeşim kurar.
 - Kız çocuğu anne ile özdeşim kurduğunda tıpkı anne gibi babaya yaklaşır.
 - Erkek çocuğu da baba ile özdeşim kurduğunda tıpkı baba gibi anneye yaklaşır.
-
- Ben annemle evlenicem. Ödipal Çatışma
 - Ben babamla evlenicem. Elektra Karmaşası

Ebeveyne Özel

- Anne kız çocuğuna karşı destekleyicidir onun kadın kimliğini onaylar, sevecendir ve onu gelecekte olumlu özellikler içeren bir kadın kimliği olacağı doğrultusunda destekleyerek geleceğe yönlendirir.
- Kız çocuğu böylelikle annesine uyum sağlar, ona güvenir ve annesi gibi olumlu özellikler içeren bir kadın kimliği olacağına inanarak babadan vazgeçer.
- Bu dengeyi koruyacak olan anne kız arasındaki güvenli sıcak ilişkidir.
- Aynı şey erkek çocuk ve baba ilişkisi için de geçerlidir.

Aman Dikkat

- Ayartıcı Ebeveyn Tutumları
- 3 yaşından sonra da her gece çocukla uyumak.
- Çocukla banyoya birlikte girmek.
- Çocukları dudaklarından öpmek.
- Aşkım, Hayatım, Sevgilim gibi partnere söylenen sözlerle hitap etmek
- Evde çıplaklığı çağrıştıracak şekilde giyinmek
- Ebeveynin kendi mahremiyetine dikkat etmemesi
- Çocuğu kıskandırmak için ebeveynin birbirine yaklaşması
- «Baban gelince görürsün sen» gibi çocuğu yıpratıcı şekilde konuşmak

Çocukluk Mastürbasyonu Nedir?

- Çocuk 3-4 aylıktan itibaren cinsel organlarını fark eder ve genelde 6-7 aylık olduğunda cinsel organlarına dokunmaya başlar. Bu keşif çocukta haz duygusunu oluşturur.
- Ebeveyn çok küçük yaşlarda olanı değil ama 3 yaşından sonraki cinsel organla olan uğraşı fark eder.
- Çocukluk döneminde görülen mastürbasyon tamamen bu haz duygusu üzerine kuruludur ve cinsel fantezi yoktur.

Çocukluk Mastürbasyonu Nedir?

- Çocuğun tensel temas ihtiyacı başlar, önce ebeveynle bu ihtiyacı karşılamak ister, reddedilir, ve ihtiyacını kendi bedenine yöneltir. Olumlu tarafı çocuk bağımsızlığını kazanır. Bu durum ayrışma ve bireyselleşme sürecinde pozitif etkiye sahiptir.
- Ayrıca çocuğun bahsetmesinde zorlandığı durumlarda mastürbasyon sıklığı artabilir. Kardeş doğumu, bakıcı değişikliği, ebeveyn anlaşmazlığı, kuralcı anne, zorba baba, mükemmeliyetçi ve eleştirel ebeveyn tutumu, sosyal ve akran ilişkilerinde zorlanma.
- Enfeksiyonel durumlarda da olabilir. mantar, sistit gibi

Ebeveyne Özel

- Mastürbasyon davranışı çocuğun ebeveyni tarafından fark edilen ilk cinsel davranışıdır.
- Böylece çocuğun, ebeveyninin cinsellik ile ilgili tutum ve davranışları hakkında bilgi edindiği yerdir.
- Buradaki oluşan ilişki sonraki yaşlarda cinsellikle ilgili konuşabilmeniz için güven oluşturacak.
- Ebeveynin olumsuz tutumu karşında çocuk utanabilir, suçluluk hissedebilir. Bu duygular yetişkinlikteki cinsel yaşamını olumsuz etkileyebilir.
- Mastürbasyon regüle olamayan çocuklar için bir regüle olma aracı olabilir. Çocuk oyun oynarken bile bunu yapıyorsa regüle olamadığı için yaptığını anlayabilirsiniz, onu neyin kaygılandırıldığını arayabilirsiniz.

Ebeveyne Özel

- Kendinize sık sık bunun normal olduğunu söyleyin.
- Davranışa değil de nerede yapıldığına odaklanın, bu konuda onu bilgilendirin. Bunu herkesin yanında değil de odasında yapmasını söyleyin.
- Çocuğun dikkatini farklı bir aktiviteye doğal bir şekilde yönlendirebilirsiniz.
- Kendini regüle edemeyen çocuklar için, evde regülasyon köşesi oluşturabilirsiniz. Onlarla duygularını ifade edebilecekleri aktiviteler yapabilirsiniz. İhtiyaç duyduğunuzda destek alabilirsiniz.